Oefengelegenheid voor de Koninklijke Landmacht

✱ ✱ De Koninklijke Landmacht bestaat omdat ✱ de meerderheid van het Nederlandse volk dat wil. Die KL is modern uitgerust en kwantitatief op een bescheiden doch aanvaardbaar niveau. Heeft echter duidelijk onvoldoende oefengelegenheid, hetgeen de vaardigheid van het personeel aantast. Vaardigheid verwerven en behouden militaire eenheden slechts door continue beoefening van het optreden in teamverband in alle gevechtsvormen onder alle mogelijke omstandigheden, nadat dit optreden tijdens de opleiding grondig is geïnstrueerd. Het onthouden aan de landmacht van voldoende oefengelegenheid kan desastreuze gevolgen hebben. Het is toch ook een wonderlijke zaak: wel een apparaat construeren (à raison van hoge kosten en veel inspanning) en vervolgens een snelle, steeds verder gaande waardevermindering van dat zelfde apparaat accepteren. Zeker niet in de laatste plaats komt daar nog bij, dat onvoldoende geoefend personeel in geval van een onverhoopt conflict nauwelijks een overlevingskans zal hebben. De hoofdredacteur van Elsevier's Weekblad wees op dit aspect in een artikel in het nummer van 7 februari 1970 (Recreatie remt defensie. Overlevingskans Nederlandse soldaat = nul).

Uitbreiding van oefengelegenheid betekent meer militair oefenterrein. Moderne legers mogen numeriek aanmerkelijk kleiner zijn dan voorheen, ze zijn gemechaniseerd, en een kenmerk van het gevecht van gemechaniseerde eenheden is een optreden met relatief weinig troepen in grote ruimten. Daaraan valt niet te ontkomen.

Tegen uitbreiding van oefengelegenheid voeren planologen, biologen, landbouw- en recreatiedeskundigen bezwaren aan. Gezien de zeer verschillend liggende belangen zijn de bezwaren van uiteenlopende aard. Men komt ook wel eens met adviezen. Er zijn planologen die de KL verwijzen naar het buitenland, dat minder vol zou zijn dan ons land, doch met die verwijzing schiet de KL weinig op. De (zeer beperkte) mogelijkheden buitenslands zijn bekend, worden reeds benut en doorlopende oefening buitenslands is een onhaalbare kaart. Evenmin wordt het probleem opgelost door vage verwijzingen naar mogelijke oefenlokaties „elders in Nederland".

Niet-agrariërs zijn wel geneigd landbouwgronden aan te bieden en refereren dan aan het Plan Mansholt, dat agrarisch gebied wil afstoten omdat men veel van de produktie toch niet kan afzetten. Ook wordt de bewering gehoord, dat de recreatie steeds meer eisen stelt, doch het is zeer de vraag of de militaire en de recreatiebelangen elkaar nu per se in de wielen moeten rijden; zij het dan dat er ook bezwaren zijn tegen het gebruik van gaaf landschap voor recreatiedoeleinden (de bioloog drs. J. T. Smidt in het Nieuwsblad van het Noorden van 2 februari 1970).

Wij zijn er derhalve nog niet uit. Tóch moet er een oplossing komen, want het zij nog eens nadrukkelijk gezegd: het probleem van de KL is niet de uitrusting — al vertoont die dan ook nog manco's — en schuilt niet in de opleiding, doch in de vaardigheid van het militaire personeel (troepen, commandanten, staven). Wat vaardigheid vermag toonde Frederik de Grote reeds aan in de 18e eeuw en recent nog Israël in de korte oorlogen van 1956 en 1967. Om die vaardigheid te verwerven en te behouden is adequate oefengelegenheid nodig. Aan de andere kant van het IJzeren Gordijn is geen gebrek aan ruimte, daar wordt wél op ruime schaal geoefend, op militaire oefenterreinen en ook daarbuiten, want de manoeuvres van de Warschau-Pacttroepen beperken zich niet tot specifiek militair terrein. Een soortgelijke oefenmogelijkheid wordt voor de KL niet gevraagd en zou ook niet aanbevelenswaardig zijn. Maar is militair oefenterrein, in weekeinden en vakantieperiode opengesteld voor recreatie, zo'n dwaze propositie?

